

Pedagogisch beleidsplan buitenschoolse opvang Natuur Avontuur

2023

Slecht weer bestaat niet, slechte kleding wel! - Noors gezegde

Gegevens Natuur Avontuur

Opvanglocatie Natuur Avontuur

De kruisberg
Hogenslagweg 10
7009 CD Doetinchem
LRKP 467928897

Kantoor

Bergstraat 57
7021 XH Zelhem

Telefoonnummer Directeur

Katy : 06-34227633

Telefoonnummer locatiemanager

Jolijn: 06-18642089

Site:

www.Natuur-Avontuur.nl

E-mail: info@Natuur-Avontuur.nl

Inhoud

	pagina
Inleiding en leeswijzer	4
Wat is natuur ?	4
Natuur- Avontuur ?	4
Methoden M. Riksen-Walraven	5
Hoofdstuk 1. Veiligheid	5
Groepsindeling	6
Ondersteuning van beroepskrachten door andere Volwassenen	6
Speellocaties in de natuur	7
Kledingkeuze voor natuur BSO en huisregels	7
Wenperiode	7
Extra dagdelen buiten de vaste basisgroep	8
Hoofdstuk 2. Persoonlijke competentie	9
Hoofdstuk 3. Sociale competenties	10
Hoofdstuk 4. Maatschappelijke functie	11
Protocollen en implementatie	11
Coaching	12
Hoofdstuk 5.	
Locatieplan en een middag bij Natuur-Avontuur	13

Inleiding en leeswijzer

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van buitenschoolse opvang Natuur Avontuur te Doetinchem. Hierin beschrijven wij onze visie en doelstellingen van ons pedagogisch handelen. Dit beleidsplan is geen statisch document, maar is een dynamisch instrument, dat constant in beweging is door de wisselwerking van theorie, zoals voorschriften omschreven in de Wet Kinderopvang en de praktijkervaring

Met dit beleidsplan presenteren wij ons als BSO in de natuur naar ouders toe en het geeft richting aan ons handelen van alle dag en zorgt dat een ieder die met ons meewerkt op één lijn zit.

Natuur Avontuur verzorgt naschoolse opvang verspreid over natuurgebieden in de gemeente Doetinchem met als hoofdlocatie de Kapel op het Kruisbergterrein. In hoofdstuk 5 kunt u lezen hoe de opvang gerealiseerd is.

Wat is natuur ?

In het artikel "Ruimte voor de jeugd en de natuur" (Kees Both, 2004) vind u de omschrijving van natuur, zoals die door ons bij Natuur Avontuur beleefd wordt

Onder 'natuur' verstaan we hier het niet door mensen gemaakte of bedachte. Natuur wordt hier omschreven in relatie tot 'cultuur', maar dan niet – zoals zo vaak gebeurt – als tegenstelling, maar als de 'meer dan menselijke wereld' die blijvende grondslag is van de cultuur: In het groot de aarde die ons draagt en voedt, de planten en dieren in hun verscheidenheid en samenhangen, de 'elementen' – bodem, atmosfeer, water, vuur - ,de grote ritmes van de seizoenen en van dag en nacht (de gang van de zon, de indrukwekkende pracht van de sterrenhemel, de maancyclus) en de ritmes van ons lijf. 'Natuur' is vooral ook een procesmatige kwaliteit: het spontane, oorspronkelijke, 'zelforganiserende', 'wilde', onvoorspelbare dat in meerdere (in de 'wildernis' van de Oostvaardersplassen bijvoorbeeld) of in mindere mate (het minst in sterk verstedelijkte gebieden) aanwezig is, maar nooit afwezig is.

'Natuur' omvat dus meer dan planten en dieren, hoe belangrijk die ook zijn.

Het gaat in dit kader dus niet over natuur die niet of nauwelijks door mensen beïnvloed is, maar om relatief 'wilde plekken' waar kinderen kunnen spelen.

Natuur Avontuur ?

Natuur Avontuur is een buitenschoolse opvang met passie en een missie om nu én later voor de natuur te zorgen. Passie voor kinderen en de natuur. Natuur ervaringen op jonge leeftijd schept een band voor het leven. Dat is het beste wat je kinderen én natuur kunt geven.

Bij Natuur-Avontuur kunnen kinderen samen met hun leeftijdsgenootjes vrij spelen in de natuur, net zoals hun ouders en grootouders dat vroeger zelf deden. Wij bieden ervaring en kennis van natuur educatie gecombineerd met de kwaliteit en veiligheid van een BSO. Het gehele jaar spelen we buiten in de natuur. Alleen in het geval van erg slecht weer gebruiken we onze schuilgelegenheden op onze locatie. Wij vragen de ouders dan ook om hun kind in de koude jaargetijde passend te kleden (wind en waterdichte kleding).

Kinderen verantwoord leren omgaan met risico's in de natuur zoals ongebaand terrein, boom klimmen, water, vuur, eetbare en oneetbare planten, dode dieren en weersomstandigheden creëert zelfvertrouwen, rust en veiligheid.

Methoden M. Rixsen-Walraven

Het beleid van de Natuur-Avontuur is ingedeeld volgens de methoden M.Rixsen-Walraven, zoals verplicht is gesteld door de Wet Kinderopvang. Een opvang dient te voldoen aan de volgende punten:

1. Veiligheid

- Een veilige basis, een thuis waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Als bronnen van veiligheid noemt zij: relaties met de leidsters, relaties met de andere kinderen, inrichting van de omgeving

2. Persoonlijke competentie

- Persoonskenmerken als veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit die kinderen in staat stellen om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan de veranderende omstandigheden.

3. Sociale competentie

- Het zich kunnen verplaatsen in een ander, kunnen communiceren, samenwerken, andere helpen, conflicten voorkomen en oplossen. Het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid

4. Maatschappelijke functie

- Opvang
- Maatschappelijke participatie
- Versterken van sociale banden in de buurt
- realiseren van doorgaande lijn
- bijdrage aan multiculturele en verdraagzame samenleving
- samenwerking met lokale voorzieningen en verwijzing

Hoofdstuk 1. Veiligheid

Omdat Natuur-Avontuur als buiten BSO letterlijk geen muren om zich heen heeft, is het belangrijk om op andere manieren de grenzen voor kinderen aan te geven. Hiervoor zijn huisregels samengesteld. Deze huisregels zijn in eerste instantie in samenspraak overgenomen van BSO Struin in Nijmegen, de grondlegger en expert op het gebied van buitenschoolse opvang in de natuur in Nederland. Dit is langzaam steeds meer eigen geworden.

In de huisregels staat beschreven wat Natuur Avontuur van de kinderen verwacht, maar ook wat het kind van de groepsleiding kan verwachten. De risico's zijn andere risico's dan op een binnen-BSO.

De risico's van spelen in de natuur worden overschat. De meeste ongelukken gebeuren in huis. Bron: Geen leven zonder risico's, Marianne van Lier & Willy Leufgen, 2010

Groepsindeling

We hebben de mogelijke groepen ingedeeld op leeftijdsniveau: 4-6 jaar, 6-8 jaar en de 8-12 jaar. Op deze manier gelden voor alle kinderen in de groep dezelfde regels. Wij verwachten niet dat de kinderen in de groep hetzelfde kunnen en willen. Door de kleine groep van maximaal 20 kinderen heeft de groepsleiding voldoende overzicht over de groep en inzicht in de individuele verschillen.

Elke dag van de week zitten de kinderen in dezelfde basisgroep. Een vaste groepsindeling vinden wij belangrijk. Voor kinderen is het fijn om elke week dezelfde vriendjes terug te vinden en dezelfde leiding voor de groep te hebben staan. Zo leren wij elkaar kennen en iedereen heeft recht op zijn plekje in de groep. Het geeft kinderen een veilig gevoel en zorgt dat zij zich welkom voelen in een groep. Vaste leiding, die de kinderen kent, speelt een belangrijke rol in het groepsproces. Het geeft de groepsleiding inzicht wat er in een groep speelt en in een individueel kind. Wij luisteren naar alle kinderen: wat ze zeggen met woorden, maar ook met hun gedrag. Daarmee kunnen ze ons duidelijk maken wat ze nodig hebben en daar spelen wij op in.

De kinderen horen bij een vaste basisgroep van maximaal 20 kinderen. Tijdens activiteiten of ziekte van personeel, van korte duur, kan de leidster-kind ratio afwijken tot maximaal 1:16. Tussen 12.30 uur en 13.30 uur, voor 9.30 uur en na 17.30 uur kunnen we afwijken van de ratio tot maximaal 1:16.

Ondersteuning van beroepskrachten door andere volwassenen

Onze medewerkers, stagiaires en mogelijke andere vrijwilligers dienen voordat ze meewerken in de groep een recente Verklaring Omtrent Gedrag te overleggen en zijn opgenomen in het Personenregister Kinderopvang.

Wij zorgen tijdens het buiten spelen in de natuur op één van de volgende manieren voor achterwacht door een andere volwassenen:

1. Als 1 grote groep speelt, dan zijn er 2 volwassenen in de groep aanwezig, waarvan één groepsleiding
2. 2 groepen spelen in elkaars nabijheid met ieder hun eigen groepsleiding, zodat in geval van nood of pauze 2 groepen samengevoegd kunnen worden
3. Als 1 groep speelt met één groepsleiding, dan is er een achterwacht standby buiten het natuurgebied die in geval van nood snel ter plaatse is.

De ondersteuning, die andere volwassenen aan de beroepskracht kunnen geven zijn o.a. helpen met aan- en omkleden van de kinderen voor het naar buiten gaan, helpen met het naar de wc gaan, eten, struinen enz. Het zijn extra oren, ogen en handen op de groep zodat er meer tijd en ruimte is voor de beroepskracht om gerichte aandacht te geven aan individuele kinderen. Vrijwilligers zullen voornamelijk de PMer logistiek ondersteunen. Een stagiaire staat nooit alleen op de groep, hij/zij wordt altijd ondersteund door een PMer. Een stagiaire helpt bij de dagelijkse gang van zaken, maar vervoert geen kinderen en doet ook geen overdracht aan het eind van de dag. Een beroepskracht in opleiding draait, aan de hand van ervaring, volledig mee maar is geen mentor. Vrijwilligers, stagiaires en beroepskrachten in opleiding worden begeleid door de praktijkbegeleider. Dit is een PMer die voldoende ervaring heeft met het werken binnen een BSO en het begeleiden van mensen in opleiding. Dit is een vast persoon binnen de organisatie zodat het duidelijk is voor de persoon in opleiding waar hij /zij terecht kan. De begeleiding bestaat uit het wegwijs maken binnen Natuur Avontuur, voeren van gesprekken en voorbereiden / nazorg van stageopdrachten.

Ieder kind heeft zijn eigen mentor / aanspreekpunt. Dit is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep waarin het kind geplaatst is. Tijdens het intakegesprek wordt er duidelijk gemaakt aan ouders wie de mentor van hun zoon/ dochter wordt. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor het kind als deze hulp nodig heeft. Aan het eind van de dag koppelt vaak de mentor opvallende dingen, zowel de positieve als de negatieve zaken, terug aan de ouders / verzorgers.

De mentor houdt de voortgang bij voor de kinderen die bij hem / haar geplaatst zijn. Vooral bij jonge kinderen of kinderen met bepaalde problematiek vindt er meestal drie maanden na startdatum een terugkoppeling plaats. Ouders kunnen naar behoefte een jaarlijks mentorgesprek aanvragen, er wordt dan een terugkoppeling gegeven over de bevindingen en er zit een dag observatie bij. Er zit geen maximaal aantal kinderen per mentor, maar wij streven naar een eerlijke en haalbare verdeling.

De onderwerpen die worden besproken in het jaarlijkse oudergesprek zijn:

- Veiligheid (zichzelf / natuur / omgang met materiaal)
- Persoonlijke competentie (ontwikkeling motoriek, zelfvertrouwen, creativiteit, zelfstandigheid, spraak, bewegen, oplossingsgerichtheid)
- Sociale competentie (communicatie, samenwerking, behulpzaamheid, conflicten voorkomen en oplossen)
- Maatschappelijke functie (verantwoord omgaan met natuur)

Bij bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind of bij signalering van problemen worden ouders uitgenodigd voor een gesprek. Er wordt constructief gezocht naar een passende oplossing. Soms betekend dit dat er verwezen wordt naar een externe instantie voor verdere ondersteuning, bijvoorbeeld Centrum Jeugd en Gezin / buurtplein. Als overdracht van informatie van scholen of externe partijen nodig is dan tekenen ouders altijd voor akkoord.

Speel locaties in de natuur

We spelen op verschillende, vaste locaties in de natuur. Per locatie in de natuur is een risico-inventarisatie uitgevoerd. Hoe gaan we op deze locatie om met het aanwezige water, klimbomen en andere aandachtspunten die specifiek locatie gebonden zijn.

Wij proberen voor elk leeftijdsgroep een juiste balans te vinden tussen avontuur en veiligheid. Voor de jongere kinderen (4-6 jaar) betekend dat wij vaak terugkomen in dezelfde gebieden voor herkenning en daar op een vaste plek gaan zitten, zodat de kinderen zich veilig en thuis kunnen voelen. Wij zoeken dan naar een besloten biotoop waar de omgeving spannend genoeg is, maar wel zo dat de kinderen hun leiding nog kunnen zien. Voor de kinderen vanaf 7 jaar zoeken we een plek waarop zij genoeg uitdaging vinden en ook hun eigen geheime plekjes kunnen vinden, verstopt van de volwassenen. Op deze leeftijd krijgen de kinderen behoefte aan hun eigen plek. In verband met veiligheid zitten daar wel regels aan. Deze staan omschreven in de huisregels. De leiding geeft altijd de grenzen aan tot waar de kinderen mogen spelen. Kinderen buiten het zicht van de pedagogische medewerkers zijn minimaal met drie personen en zorgen dat ze nog hoorbaar zijn met fluitjes.

Kledingkeuze voor natuur BSO en huisregels

Wij vragen ouders hun kinderen goed te kleden, zodat zij geen last hoeven te hebben van regen, kou of warmte. Juist gekleed zijn zorgt voor veiligheid en een gevoel van welbevinden en is essentieel voor onze BSO. Wij kunnen ouders adviseren over de juiste kleding keuze. In geval van nood hebben wij reservekleding mee.

Wij vragen de ouders de huisregels met kinderen thuis doornemen. Door hun kind in te schrijven bij Natuur-Avontuur, gaan zij akkoord met de risico's die bij Natuur-Avontuur aanwezig zijn, zoals het struikelen over boomstronken of een nat pak halen door in een flinke plas water te vallen. De eerste keer dat een kind komt spelen, zal de leiding de regels nogmaals gezamenlijk doornemen.

Wenperiode

Ongeveer 3 weken voor de plaatsingsdatum nodigen we ouders en kind uit voor een intakegesprek. Het intake gesprek vind plaats op het kantoor. Na de plaatsingsdatum stemmen we de manier van wennen af op de behoefte van het kind en de ouders en kijken we naar wat nodig is om het kind zich werkelijk thuis te laten voelen. Het kind is welkom om twee middagen mee te lopen op de groep / dagen dat het geplaatst gaat worden.

Extra dagdelen buiten de vaste basisgroep

Het incidenteel afnemen van extra dagdelen buiten de vaste basisgroep is mogelijk op basis van beschikbaarheid en overleg. Onze grootste zorg is dat uw kind zich veilig voelt buiten zijn vaste basisgroep en dat het de veiligheidsgevoel van de overige kinderen niet aantast wordt door zijn/haar plotselinge aanwezigheid. Wij stellen het op prijs dat u en uw kind vooraf kort komt kennismaken in deze groep. Dan weet uw kind, maar ook de kinderen van de groep wat zij kunnen verwachten.

Hoofdstuk 2. Persoonlijke competentie

Een kind bij Natuur-Avontuur zal:

- *Dagelijks genoeg bewegen door fietsen en actief spel (zelfstandig of in groepsverband)*
- *Zich motorisch ontwikkelen door spel in een uitdagende omgeving*
- *Creativiteit ontplooien door spel en knutselen met natuurlijke materialen*
- *Teamgeest ontwikkelen door als groep klussen te klaren*
- *Kennis opdoen van de natuur en boeiende ervaringen*
- *Zich veilig voelen in een kleine groep (Ons streven is groepen van max. elf kinderen, samengevoegde groepen van max. 20 kinderen)*
- *Zich ontspannen door de natuurlijke omgeving en beweging*
- *Zich veiliger gaan gedragen door het risico's leert (h)erkennen*
- *Zich milieuvriendelijker gaan gedragen*
- *Wennen aan een gezonde "snack" zoals biologisch groente en fruit.*

Wij leren kinderen hun grenzen aangeven: ze leren wat ze kunnen en (nog) niet kunnen. Als we slootjes oversteken met behulp van een boomstam is het voor het kind belangrijk om niet over zijn eigen grenzen heen te gaan. Er is ruimte om aan te geven of hij het durft. We motiveren kinderen om hun eigen krachten te erkennen, maar als iets te eng of te zwaar is, dan mag dat. We zullen samen een andere manier zoeken om de uitdaging aan te gaan. Er is niets mooiers om een twijfelend kind door een motiverend woord de brug over te laten gaan. De voldoening zal groot zijn en het zelfvertrouwen zal terplekke groeien.

Tijdens het spelen buiten komen de kinderen fysieke uitdagingen tegen. Waar kinderen in het begin nog geen vertrouwen in zichzelf hebben (in bomen klimmen, takken dunschillen, meefietsen op de groepsfiets) kan zich snel ombuigen in een zelfvertrouwen, motivatie en inzicht in wat het kind wel kan. Wij leren kinderen ook te voelen of ze het warm of koud hebben, zodat ze zelf kunnen beslissen of ze hun jas dicht moeten doen of dat ze bij warm weer een laagje uit mogen. De kleuters worden hierbij geholpen, maar de oudere kinderen kunnen dit vaak al zelfstandig. Bij Natuur Avontuur heeft het kind de ruimte om ervaringsgericht te leren.

Zoals hierboven beschreven is de taak van de groepsleiding hierin vooral stimuleren en motiveren. We kunnen de kinderen wel over de brug dragen, maar dan ontnemen wij het kind de succeservaring en het gevoel van "dit kan ik zelf".

De groepsleiding zal de weerbaarheid van de kinderen vergroten. Dit doen we aan de hand van "een verwaarloefening waarbij het nut van het noodfluitje duidelijk wordt" of bijvoorbeeld "een rollenspel waarin wordt geoefend met honden om te gaan" Dit alles gebeurt spelenderwijs, maar wij maken aan de kinderen duidelijk dat we deze situatie ook in het echt tegen kunnen komen.

We hebben oog voor het individuele kind. In de huisregels staan de regels per leeftijdsgroep beschreven. De kleuters mogen b.v. met hun tenen in het water, de grotere kinderen tot de enkels.

We nemen bewust geen speelgoed mee, zodat kinderen helemaal op kunnen gaan in hun eigen spel en contact met de natuur. Ze kunnen hun creativiteit kwijt door zelf hun draai te geven aan "gebruiksvoorwerpen" Een tak kan een step zijn, een toverstaf of zelfs een vliegtuig. Er is, in tegenstelling tot speelgoed, altijd genoeg voor iedereen.

De creativiteit bij Natuur-Avontuur is vooral terug te vinden in wat de kinderen met het aanwezige, natuurlijke materiaal doen, dan wat zij aan kleine knutsels mee naar huis nemen. Groot en klein kan aan de slag met natuurlijke materialen die voorhanden zijn om een hut te bouwen. Er komt ook wel eens een handzaag en dunschiller bij kijken (bij kleuters onder direct toezicht). De resultaten van iets bouwen zal het zelfvertrouwen van de kinderen vergroten (moet je zien, die heb IK gebouwd). Ze mogen trots zijn op hun

hut en zij en andere kinderen zullen er met plezier gebruik van maken.

De kinderen worden uitgedaagd door de natuur, doordat er altijd iets te beleven is. De bekende speelplekken blijven dezelfde plekken, maar er is ook veel verandering gaande. De seizoenen veranderen, de bomen en planten groeien en de bladeren vallen. Dieren kunnen zich onverwacht laten zien en door de seizoenen heen verandert de temperatuur. Hierdoor zijn niet alleen andere bloemen in bloei en andere insecten te zien, er zijn ook andere spelvormen mogelijk (pootje baden, schuiven op het ijs, bramen plukken). De kinderen leren de verschillende gezichten van de stabiele maar veranderende natuur kennen door er gewoon te zijn. Natuur Avontuur ziet de natuur als derde opvoeder die een heel scala aan ontwikkelingsmogelijkheden biedt.

De ouders spelen hierin een rol door kinderen voorbereid naar Natuur-Avontuur te sturen. Dat wil zeggen dat al het materiaal in orde is: ze doen hun kinderen kleren aan die vies mogen worden, ze geven reservekleding, eten en drinken en regenkleding mee. Maar de voorbereiding heeft ook te maken met de motivatie die ouders aan hun kinderen meegeven. Kinderen waarvan hun ouders hebben gewaarschuwd dat ze niet vies mogen worden, staan voorzichtiger en minder open in een speelmiddag. We respecteren elke aanpak van ouders, maar maken hen er wel van bewust van, dat hun houding hun kind beïnvloedt.

De groepsleiding doet aan het eind van de dag een overdracht met de ouders, om te laten weten hoe de middag is verlopen en hoe gaat met het kind. We nemen rustig de tijd om te bespreken wat een kind die dag heeft meegemaakt of geleerd, waar en met wie hij heeft gespeeld. Tijdens deze overdracht kunnen de ouders hun vragen en opmerkingen kwijt.

Hoofdstuk 3. Sociale competenties

Bij Natuur-Avontuur leert een kind grenzen aangeven, dit wil ik niet doen, dit vind ik niet fijn. We motiveren de kinderen om duidelijk hun grenzen aan te geven. Wij geven aan dat het belangrijk is om te zeggen tegen elkaar wat we daarvan vinden. Zo kunnen we elkaar begrijpen en zal huilen of boos worden niet meer nodig zijn.

Met enige regelmaat maken we gebruik van de regelkaart. Op de regelkaart staan afspraken beschreven over bijvoorbeeld omgaan met schillers, klimmen in bomen, omgang met water. Daarnaast staan er ook 10 regels beschreven hoe we omgaan met elkaar. Dit wordt in de beginkring op een spelenderwijze manier met de kinderen besproken en geoefend. Zo starten de kinderen aan hun vrije spel met de omgangregels nog goed in het hoofd.

De kinderen worden door ons gezamenlijk uit school gehaald. Soms heeft iemand te veel bagage bij zich om te dragen. Door de samenstelling van de ophaal groep kunnen ze leren een ander te helpen.

Voor het kind dat geholpen wordt zal de ervaring dat hij geholpen is, vertrouwen opwekken in de groep en ook in zichzelf. Hij kan zich realiseren dat niet alleen volwassenen hulp kunnen bieden, kinderen kunnen dat ook. In de natuur komen we altijd obstakels tegen, daarbij kunnen veel kinderen wat hulp gebruiken. Bij Natuur Avontuur is het niet per definitie dat de leiding de helpende hand uitsteekt, kinderen die elkaar helpen worden door ons aangemoedigd.

Doordat kinderen in een vaste basisgroep zit, vinden de kinderen elke week dezelfde kinderen terug. Dit geeft de kinderen de kans om vriendschappen te sluiten tijdens de speeltijden en elkaar elke week weer terug te vinden. Ook stimuleert Natuur Avontuur de kinderen vriendjes of vriendinnetjes mee te nemen. Dit is in overleg altijd mogelijk en dagen waarop we niet vol zitten is een inschrijving mogelijk.

Als er eventueel conflicten voorkomen, stimuleert de leiding de kinderen dit conflict onderling op te lossen door te benoemen: “zeg maar wat je ervan vindt, zeg maar stop als je wilt stoppen”. Zo leren kinderen zelf hun zaken op te lossen zonder dat een volwassene dat voor hen doet. Ze leren verwoorden wat ze leuk en niet leuk vinden, zonder daarbij altijd ruzie te maken. De natuurlijke omgeving biedt veel mogelijkheden om frustraties te uiten en om ruzies op een natuurlijke manier op te lossen.

Doordat we vaak in beweging zijn in de natuur zijn er momenten waarop al wandelend of rondscharrelend gevoelens besproken kunnen worden. Het is niet nodig om bijvoorbeeld op de gang te staan voor een rustig gesprek en zo iemand buiten te sluiten. Er is een onbeperkte ruimte die de natuur ons biedt. Elke boom, elke hoekje, elk stukje gras en elke zelfgebouwde hut is er voor ons en biedt de rust of beschutting die we nodig hebben, de uitdaging om mee aan de slag te gaan, kortom om te werken aan de sociale competenties van de kinderen.

Hoofdstuk 4. Maatschappelijke functie

Natuur-Avontuur is een milieubewuste opvang met biologische consumpties. De meeste kinderen worden zo milieubewust mogelijk per groepsfiets vervoerd. Het vervoeren per taxi is soms noodzakelijk maar vaak een uitzondering. In onze gehele bedrijfsvoering houden wij rekening met het milieu en de gezondheid van de kinderen. Het streven is om biologisch en onbespoten voedsel te eten. We leggen de kinderen uit waarom wij dat belangrijk vinden

De groepsleiding is er van bewust dat het een voorbeeldfunctie voor de kinderen heeft. We schillen ons fruit niet omdat het al gewassen en biologisch is en leggen dat uit aan de kinderen.

Door in de natuur te spelen en namen van planten en dieren te leren, ontwikkelt het kind een band met de natuur, die hem zijn hele leven bij zal blijven. Door deze binding krijgen de kinderen respect voor de natuur. Kinderen kunnen zich verwonderen over de eerste sneeuwkllokjes, de grote buizerd in dat grote nest of over de boomstam waarmee ze de sloot zijn overgestoken. Deze ervaringen zullen ze niet zomaar vergeten.

Nadat we in een poeltje gevestigd hebben, zetten we alle planten en dieren weer terug zodat ze ongestoord verder kunnen leven.

Wij willen kinderen de schoonheid van de natuur laten ervaren om later zelf voorzichtig te zijn met de natuur. Bij Natuur-Avontuur kunnen ze de kracht van de natuur ondervinden door blaadjes in de stroom van de beek te gooien en ze weg zien drijven. Ze zien dat lage graslanden soms onderstaan met water en later weer met droog weer en lage waterstand weer droog is. Ze ervaren dat de natuur niet iets statisch is. Het verandert zichzelf met niet-menselijke krachten. De seizoenen meemaken en voelen dat het in de herfst weer kouder wordt. Door de veranderingen leren kinderen te voelen hoe zichzelf te kleden.

Protocollen en implementatie

De volgende protocollen hebben we beschikbaar: Pestprotocol, protocol dode dieren, protocol fietsen, protocol grote grazers, protocol onweer, protocol vastzitten, help protocol, protocol seksueel misbruik -en kindermishandeling.

Voordat nieuwe medewerkers zelfstandig voor de groep staan, moet hij/zij deze protocollen en het pedagogisch beleidsplan, pedagogisch werkplan en de huisregels gelezen hebben.

Coaching

Op 1 januari 2018 is de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) in werking getreden. Per 1 januari 2019 zijn als onderdeel van deze wet nieuwe maatregelen doorgevoerd. Zo zijn er wijzigingen in de beroepskracht – kind – ratio in werking gesteld. Ook geldt de verplichte inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker en een pedagogisch coach.

Iedere pedagogisch medewerker, leidster, wordt jaarlijks gecoacht. Dit jaar wordt dit bij BSO Natuur Avontuur verzorgd door een ZZPer. Hier is bewust voor gekozen omdat wij van mening zijn dat de kwaliteit van coachen omhoog gaat als dit door vreemde ogen gedaan wordt.

Het gaat voornamelijk om coaching on the job. De coach zal meekijken bij onze leidsters op de groep en hier reflectie op geven. Het kan dus voorkomen dat uw kind even een nieuw gezicht ziet op een opvangdag. De coach is er niet om uw kind te observeren of te coachen.

Naast de pedagogisch coach is er ook op locatie een pedagogisch beleidsmedewerker. Deze besteed, met name tijdens vergaderingen, aandacht aan ons pedagogisch beleid en pedagogisch werkplan. Dit zorgt ervoor dat we ons beleid blijven vernieuwen en bijschaven. Het zet collega's op 1 lijn waardoor een dag voor een kind voorspelbaar is en een gevoel van veiligheid creëert. De wisseling naar een andere dag / andere leidster verloopt daarom ook soepel.

Hoofdstuk 5. Locatieplan en een middag bij Natuur-Avontuur

Locatie: De Kruisberg, LRKP nr. 467928897

**De Kruisberg
Hogenslagweg 10
7009 CD Doetinchem**

Wij halen kinderen op van de volgende scholen:

- De kleine prins
- De Hogenkamp
- De Wilhelminaschool
- De Pas
- Ijzevoorde
- SBO Sam

Aan het eind van de schooldag worden de kinderen opgehaald door een PMer met een bakfiets of de BSO fiets. We fietsen dan direct door naar een natuurgebied in Doetinchem. Uitzondering hierop is school Ijzevoorde, daar worden de kinderen met de taxi opgehaald en naar ophaallocatie / de speelplek gebracht.

- Als alle kinderen van de diverse scholen aangekomen zijn eten we gezamenlijk iets in de kring. In principe mag alles meegegeven worden als het maar (redelijk) gezond is en niet voorverpakt. Denk bijvoorbeeld aan een boterham, wat rauwkost, soep in een thermosfles enz. Wij schenken thee of water, vergeet dus niet een afsluitbare beker mee te geven.
- Na het eten bespreken we de regels en risico's van het gebied. Zo worden de grenzen aangegeven en de regels voor bijvoorbeeld boomklimmen / spelen bij water herhaald.
- Wij stimuleren vrij spel. Ieder kind kan daarom zijn eigen keuze maken voor de invulling van de middag en iets kiezen dat bij hem / haar past. De een zal een dierenhotel gaan bouwen, de andere speelt liever verstoppertje. Ze kunnen samen spelen of alleen gaan struinen. We nemen geen speelgoed mee.
- We spelen tot ca. 16.00, dan krijgen de kinderen van ons groente en fruit van de biologische boerderij Ruimzicht te Halle. Rond 16.30 vertrekken we met de fietsen naar onze ophaallocatie: De Kapel op het Kruisbergterrein, Hogeslagweg 10 in Doetinchem. Tussen 17.00 en 18.30 kunnen de kinderen daar opgehaald worden.
- Afhankelijk van het weer en jaargetijden spelen we bij aankomst binnen in de Kapel of buiten op het veld totdat de ouders komen.
- Bij erg slecht of gevaarlijk weer spelen we binnen.

Vakantieweken

Tijdens de vakanties starten we vanuit de kapel. In de vakantie gaan we vaak verder weg / maken een uitje naar een ander bos of doen we grotere knutselprojecten met natuurlijke materialen rondom een thema.

- 8.00 uur tot 9.30 uur inlopen
- 10.00 uur vertrekken we gezamenlijk per groepsfiets / bakfiets naar onze vakantie speelplek. Tussen 16.00 uur en 16.30 uur komen terug op de locatie en kunnen de kinderen tot 18.00 uur opgehaald worden.
- Bij slecht weer lekker is er veel ruimte in BSO lokaal. Is het slechte weer voorbij, dan zijn we snel weer buiten op het sportveld of in het bos naast de Kapel.